

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De Landelijke Bestuurskunde Dag

Carasso, L.; Jansen, N.; Zevenbergen, J.

Citation

Carasso, L., Jansen, N., & Zevenbergen, J. (1992). De Landelijke Bestuurskunde Dag. *Bestuurskundige Berichten*, 7(2), 13-14. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233551>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233551>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

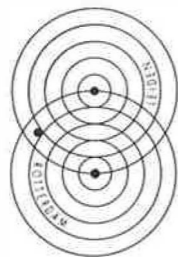
doorgronden is, maakt deze niet de indruk een duidelijke uiteenzetting van oorzaken en gevolgen van een grote CO₂ uitstoot en het broeikas-effect te geven.

Kortom, mij spreekt de CD niet aan en gezien het kortstondig optreden van de single in de lage regionen van de Top 40, ook maar weinig anderen. Ik hoop dat het lespakket een grotere invloed zal hebben dan de CD. Maar als VROM zegt dat er naar "de meest effectieve middelen" (sic) gezocht is, denk ik dat ik een extra zwembroek ga kopen.

House tegen greenhouse John Zevenbergen
Begeleid door een lekkere *beat* wordt de boodschap ("stop the greenhouse effect") op

indringende wijze al rappend overgebracht, waarbij men de kracht van het herhalen als uitgangspunt heeft genomen, wat natuurlijk perfect aansluit bij de huidige trend in de muziekwereld. De echte house-liefhebber zal alleen wel even moeten wennen aan het feit dat deze tekst ook nog ergens over gaat. Misschien kijken jongeren tegenwoordig toch al wat anders tegen teksten aan na openlijke, elkaar tegensprekende speculaties over het al dan niet in leven zijn van James Brown. Toch vind ik het een leuke actie van het ministerie van VROM, die hopelijk bijdraagt aan het milieu-besef bij de "Club Veronica kids". Minister Alders moet gedacht hebben: je bent jong en je wilt geen broeikas-effect. ☺☺

Denk na over je toekomst

R E T I C U L A I R
VERENIGING VAN AFGESTUDEERDEN BESTUURSKUNDE
ROTTERDAM LEIDEN

12

Renate Scheffer

Tijdens je studie bestaat de mogelijkheid om lid te zijn van een van de faculteitsverenigingen, de B.I.L. in Leiden of Cedo Nulli in Rotterdam. Wanneer je afgestudeerd bestuurskundige bent, kun je lid worden van Reticulair.

Reticulair stelt zich ten doel contacten tussen afgestudeerden van de gemeenschappelijke studierichting Bestuurskunde onderling te bevorderen en te onderhouden. Een dergelijk netwerk kent naast plezierige kanten van het contact met oud-collega studenten, tijdens de maandelijkse borrel, ook nuttige aspecten. Te denken valt daarbij aan uitnodigingen voor lezingen en themavonden, het vier maal per jaar uitkomende periodiek en de jaarlijkse almanak.

Studenten in de laatste fase van hien studie krijgen de mogelijkheid aspirant-lid te worden van Reticulair. Dit heeft als voordeel dat je deel uit kunt maken van het bestuurskundig netwerk, wat bijvoorbeeld het zoeken naar een stageplaats of baan kan vergemakkelijken. Daarnaast wordt je op de hoogte gehouden, door middel van het periodiek, van verenigingsactiviteiten.

Het aspirant-lidmaatschap kost f25,- per jaar.

Als je meer over Reticulair wilt weten, kom dan naar de Banenmarkt van 7 april 1992 in congressentrum Engels. In de loop van dit jaar zal er tevens een borrel worden georganiseerd, speciaal voor DIII studenten Bestuurskunde uit Leiden. Je wordt hier nog persoonlijk voor uitgenodigd. Natuurlijk kun je ook tussentijds informatie inwinnen, of aspirant-lid worden. Neem dan contact op met:

Renate Scheffer (010-4526250)

of een ander bestuurslid van Reticulair:

Ewit Roos, voorzitter; Robert Smits, Secretaris;

Frank Hendriks, eindredacteur Periodiek; Ed van den Berg, organisator conferentie.

De Landelijke Bestuurskunde Dag

Lucella Carasso, Nicolet Jansen en John Zevenbergen

Donderdag 19 maart werd in Nijmegen de zesde Landelijke Bestuurskunde Dag georganiseerd. Het thema van deze dag was: "De overheid: Vernieuwer of Vernieler?"

Met een redelijk grote groep enthousiastelingen vertrokken we om half acht naar het Oosten. Dit in tegenstelling tot de Leidse docenten. Er waren er slechts nul aanwezig.

Als eerste hield prof. dr. Nelissen van de Katholieke Universiteit van Nijmegen zijn lezing.

Hij vond de vernieuwing noodzakelijk vanwege externe ontwikkelingen (einde koude oorlog) en interne ontwikkelingen (groeïende kloof tussen rijk en arm). Hij vroeg zich af welke rol de overheid op het moment speelt in dit vernieuwingsproces, die van een geëngageerd toeschouwer of die van een actieve participant. Vervolgens noemde hij twee mogelijke gevaren. De overheid kan partij onder de partijen worden, waarmee haar democratische legitimiteit afneemt. Daarnaast is er het gevaar dat de overheid achter de feiten aan gaat hollen en geen controle meer heeft. Zijn belangrijkste conclusies waren de volgende: er is een gemis aan ideologie bij de gezagdragers, en vernieuwing is vaak niet meer dan bureaucratische rethoriek. Tevens is er te weinig coördinatie, met het gevolg dat er contradicties in het beleid optreden, en vernieuwing vindt slechts plaats op een bepaald aantal beleidsterreinen, zoals op milieugebied.

De tweede lezing werd gepresenteerd door de burgemeester van Nijmegen, mr. M.E. d'Hondt, en had de titel "schijn en werkelijkheid van vernieuwing". De inleiding bestond uit een wervend praatje over de oudste stad van Nederland waarin de burgemeester wees op de bestuurlijke vernieuwingsmomenten in de geschiedenis van Nijmegen, zoals rond 400 na Chr. en in 1678 en 1944.

Het centrale thema in zijn toespraak was de metafoor van kruipolie: de bestuurlijke vernieuwing als kruipolie om de overheid die

vast zit en worstelt met zijn kerntaken, weer los te maken. Door bestuurlijke vernieuwing gaat de overheid zoekend en tastend naar een nieuwe positie. Bij elke taak blijft de overheid echter een ander gezicht houden. Het hantieren van de beleidsinstrumenten bij bestuurlijke vernieuwing zal echter niet moeten leiden tot nog meer beleid. De burgers verwachten in plaats daarvan succesvolle uitvoering: "geen schijn maar werkelijkheid!"

Na de pauze volgde het hoogtepunt: de minister van Binnenlandse Zaken van België dhr. Tobback, tevens bij gelegenheid demagoog. Hij hield een wervend betoog waarin hij zijn zorgen uitsprak over de huidige westerse samenleving. De mensen denken alleen nog maar aan zichzelf, eisen van de overheid, profiteren van de overheid en willen er niets voor betalen. Ook de student beseft niet wat er vandaag de dag in hem wordt gestoken aan geld en kennis. En besturen worden op *contrat social* gebouwd, en dat is nu niet meer in deze individualistische samenleving. Hij hoopt dan ook dat de vernieuwing die nodig is, die van de geestesgesteldheid, een kans krijgt.

Dwars daar tegen in ging daarna Pim Fortuyn. Die vond juist dat je deze individualistische samenleving goed moest gebruiken. Men moet luisteren naar kritiek van de mensen en daarmee een invulling geven aan de verzorgingsstaat. Hij merkt op dat het in Nederland moeilijk is om ook maar een kleine verandering aan te brengen: er staan gelijk tien mensen op die "ja maar..." roepen. Hij sprak zich tevreden uit over de invoering van Euregio's en vond dat ook veel macht naar Brussel moest gaan.

13

Na de lunch waren er workshops, en men kon kiezen uit vier verschillende: Sociale vernieuwing, Stedelijke vernieuwing, Milieu-vernieuwing en Politieke en Bestuurlijke vernieuwing. Een referent hield een praatje, twee co-referenten hakten daar op in en ver-

volgens kon er een discussie losbarsten. Tot slot volgde er een boottocht die gelegenheid bood eindelijk eens te praten met diegene die je al de hele dag op het oog had. Al met al was het een goede congresdag. ☺☺

Naar een nieuw politiebestedel

Nicolet Jansen en John Zevenbergen

Na vele jaren van discussie over de slecht functionerende Nederlandse politie is men nu zover dat er daadwerkelijk iets gaat veranderen. Eén van de grootschaligste en meest complexe reorganisaties in de ambtelijke wereld is zich momenteel aan het voltrekken: het samengaan van Rijks- en Gemeentepolitie tot een regionaal georganiseerde politie. Om een goed inzicht te krijgen in deze reorganisatie hebben wij iemand geïnterviewd die er midden in zit, dhr. Poelert, ex-commissaris van de Gemeentepolitie Leiden en na de reorganisatie plaatsvervangend hoofd van de regio Hollands-Midden, waar Leiden ook deel van uit gaat maken.

Geschiedenis

Sinds het Politiebepalend Besluit van 1945 bestaat in Nederland al een onderscheid tussen Rijks- en Gemeentepolitie. Gemeenten met meer dan 40.000 inwoners hebben een eigen Gemeentepolitie-korps met de burgemeester aan het hoofd. In alle andere gemeenten is er Rijkspolitie, die rechtstreeks valt onder het ministerie van Justitie.

Deze tweedeling binnen de Nederlandse politie is uit het oogpunt van efficiency niet erg handig. Er werken immers twee strikt gescheiden organisaties aan dezelfde taak en in hetzelfde gebied. Al lang voor de fusiegolf in het bedrijfsleven zag de overheid dit in en er wordt dan ook al tientallen jaren gesproken over een nieuw politiebepalend Besluit. Toch veranderde er nooit wat. De belangrijkste reden was machtspolitiek: niemand wilde zijn invloed verliezen. De Nederlandse politie valt onder twee ministeries. Burgemeesters staan aan het hoofd van de politie waar het gaat om het handhaven van de openbare orde. Voor de opsporing van strafbare feiten is de politie verantwoordelijk schuldig aan de Officier van Justitie. Het beheer van het politiekorps is bij

de Rijkspolitie in handen van de districtscommandant, de Gemeentepolitie heeft hiervoor de commissaris (onder verantwoording van de burgemeester). Kortom, een complex geheel van machtsrelaties. Wanneer men hierin veranderingen wil doorvoeren, is het onvermijdelijk dat dit aan alle kanten wordt tegengewerkt door degenen, die hun positie in het gedrang zien komen. Er zijn verschillende wetsontwerpen ingediend, waarin men wilde komen tot bijvoorbeeld een provinciale politie of een staatspolitie, die echter allen door de Tweede Kamer zijn verworpen. Wel zijn er op vrijwillige basis politieregio's gevormd, waarin op diverse onderdelen werd samengewerkt.

Mede onder druk van de bezuinigingen werd de reorganisatie toch opgenomen in het regeerakkoord van Lubbers III. De boodschap was helder: in deze kabinetsperiode moest er een nieuw politiebepalend Besluit komen. De ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, Dales en Hirsch Ballin gingen om de tafel zitten en dachten na over de toekomst van de Nederlandse politie.

De reorganisatie

Vooralsnog wordt 6 april 1993 vastgehouden als de dag waarop de Nederlandse politie in haar nieuwe vorm gaat functioneren. Vanaf dat moment bestaan de Rijks- en Gemeentepolitie niet meer en komt daarvoor een regionaal georganiseerde politie in de plaats. Nederland wordt verdeeld in vijftientig regio's met elk een eigen politiekorps. Daarnaast komt er een zesentwintigste korps, het Korps Landelijke Diensten, waar onderdelen zoals de Algemene Verkeersdienst, de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) en de Politie te Water onder vallen.

Het bestuur van de regio wordt gevormd door een Regionaal College, bestaande uit de hoofdofficier van justitie en de burgemeesters

van de in de regio liggende gemeenten. De burgemeester van de grootste gemeente in de regio wordt korpsbeheerder en zijn positie is te zien als *primus inter pares*. In de regio Hollands-Midden is Leiden de grootste gemeente, waardoor burgemeester Goekoop deze rol zal gaan vervullen. Burgemeesters van gemeenten met Rijkspolitie krijgen nu voor het eerst een beheersfunctie, evenals de hoofdofficier van justitie, die dit voorheen ook niet had. De invloed van de ministeries neemt echter af, alleen het Korps Landelijke Diensten komt rechtstreeks onder het ministerie van Justitie te vallen.

Doelstellingen

De doelstellingen van deze reorganisatie zijn:

- het vergroten van het veiligheidsgevoel in de samenleving;
- een hoger rendement van het politie-apparaat;
- verbetering van de kwaliteit van de politiezorg;
- een versterkte aanpak van de bovenlokale criminaliteit.

Ook wil men veel gaan doen aan het verhogen van de kwaliteit. Veel aandacht zal worden

gegeven aan het meten van de resultaten van het politie-optreden. De aandacht zal verschuiven van de input- naar de output-kant. Daarnaast zal er een stuk efficiënter gewerkt worden. Er zal op regionaal niveau coördinatie van mensen en middelen plaatsvinden. Als voorbeeld van deze grotere efficiency noemt dhr. Poelert het aantal meldkamers dat landelijk van tweehonderd naar vijftientig zal worden teruggebracht. Toch zal het nog wel zeker vijf jaar duren voor de organisatie echt efficiënt werkt.

De politie-organisatie is nu erg intern gericht om de reorganisatie in goede banen te leiden, wat veel tijd en energie opslokt. Hierdoor kan de organisatie niet voldoende naar buiten treden, wat nodig is voor het bereiken van de eerste doel-

stelling, het vergroten van het veiligheidsgevoel. Burgers gaan zich veilig voelen, wanneer ze zien dat er agenten op straat voor hen beschikbaar zijn en niet wanneer er urenlang vergaderd wordt over het aantal formatieplaatsen. Het is dus van groot belang dat de reorganisatie zich in hoog tempo voltrekt, zodat er weer snel gewerkt kan worden aan de zaken, die de politie haar bestaansrecht verlenen.

Tenslotte wil men een betere aanpak van de bovenlokale criminaliteit, waarbij gedacht moet worden aan de georganiseerde misdaad, milieucriminaliteit, en dergelijke. De agenten, die zich hiermee bezig gaan houden komen uit de verschillende gemeenten in de regio en worden nu op een hoger niveau ingezet. Wij vroegen dhr. Poelert of dit niet ten koste gaat van de basistaken in de kleinere plaatsen, zoals surveillance, ordehandhaving en aanpak van kleine criminaliteit. Volgens hem is dit niet het geval, aangezien er naast schaalvergroting ook schaalverkleining plaatsvindt door het instellen van wijkbureau's, die dicht bij de burger staan. Daarnaast wordt het aantal staffuncties teruggebracht, waardoor er personeel vrijkomt dat op het uitvoerend niveau ingezet kan worden. Naar ons idee